

Aan de gemeenteraad

Van: Juliette Haanappel

Telefoon: 14 010

E-mail: bbo@rotterdam.nl

Uw kenmerk: 23bb008748

Ons kenmerk: M2312-6106 - 25bo002693

Datum: B&W 21 januari 2025

Op welke gronden deze brief? / Waarom nu voorgelegd?

In de raadsvergadering van 15 februari 2024 is u de toezegging gedaan u in het najaar van 2024 te informeren over de voortgang van het programma Digitale Inclusie.

Na een uitstelbericht op 5 november j.l. (23bb008748) ontvangt u hierbij de eerste voortgangsrapportage, inclusief een voorstel voor de afdoening van twee moties.

Relatie met het coalitieakkoord/ collegewerkprogramma/begroting/ eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Het Programmaplan Digitale Inclusie (23bb007409);
- Toezegging voortgangsrapportage (23bb008748);
- Motie 'Makkelijk internettoegang is van groot belang' (24bb00988);
- Motie 'Thuis online kunnen zijn met een digitaal akkoord' (24bb000982).

Toelichting:

Digitalisering speelt een belangrijke rol in de maatschappij. Het raakt verschillende aspecten van ons leven, sociale interactie, onderwijs, gezondheid, welzijn en werk. Digitalisering biedt kansen voor ontwikkeling en tegelijk zijn er ook inwoners van Rotterdam die daar niet of moeizaam in mee kunnen komen. Voor hen bestaat het risico geïsoleerd te raken. Met het programma Digitale Inclusie streven wij naar gelijke kansen op digitaal gebied voor iedereen.

In de voortgangsrapportage die wij u in de bijlage van deze brief aanbieden, leest u de voortgang van het programma over het jaar 2024. Een aantal belangrijke resultaten benoemen wij in deze brief aan de hand van de 3 doelstellingen uit het programmaplan:

1. Vergoten van het bereik van digitale inclusie initiatieven:

We hebben gewerkt in een netwerk om gezamenlijk en met gebundelde krachten meer Rotterdammers digitaal vaardig te maken. Het netwerk omvat welzijnspartijen, het maatschappelijk middenveld en de bibliotheek Rotterdam.

Er zijn verschillende initiatieven gecontinueerd zoals de Proeftuin die trainingen op verschillende niveaus aanbiedt aan een brede doelgroep of het Tea Time project die de doelgroep heeft verbreed naar niet alleen de Turkse maar ook de Marokkaanse gemeenschap. Het aanbod is daarnaast uitgebreid door een samenwerking aan te gaan met Stichting Platform Islamitische Organisaties Rijnmond (SPIOR). Ook worden er gesprekken gevoerd met kleine lokale initiatieven zoals Stichting Koco en Stichting Maanta.

Het evenement *'Be the Future festival'* (brugklas festival) werd georganiseerd en stond in het teken van een soepele overgang van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs met ook aandacht voor het thema cyberveerbaarheid. Zo'n 8.000 kinderen en ouders hebben het festival bezocht. Eveneens is *'Dreamspace'* gestart. Op een fysieke locatie in Rotterdam Zuid worden kennis, expertise en middelen samengebracht om de interesse en ontwikkeling van kinderen te stimuleren op het gebied van bèta-technische en sociaal-emotionele vaardigheden. Daarbij is ook specifieke aandacht om meisjes en jonge vrouwen meer te interesseren voor bèta-techniek.

Daarnaast onderzoekt *'Het Onderzoekshuis'* waar niet digitaal vaardige Rotterdammers tegenaan lopen, waar zij het meest mee geholpen zijn en hoe het aanbod beter kan aansluiten aan hun behoeften. Daarvoor verrichten zij kwalitatief doelgroeponderzoek, dat zal bijdragen aan een gerichtere aanpak op de doelgroep, zodat zij nog beter ondersteund kunnen worden bij hun behoeften en wensen.

2. *(Helpen) zorgen voor veilig werkende apparaten en internettoegang:*

Een samenwerking met de Bibliotheek, Publicroam en het SIDN Fonds heeft ervoor gezorgd dat er in 21 locaties van de Bibliotheek gratis en veilig gebruik kan worden gemaakt van WiFi. Daarnaast zijn er ruim 3.000 laptops beschikbaar voor Rotterdammers die anders geen toegang zullen hebben tot veilig werkende apparaten. Aan het verkrijgen van een laptop is het volgen van drie trainingen verbonden gedurende 1 jaar en is er een online leerplatform beschikbaar. De verstrekte laptops zijn refurbished apparaten en deze zullen worden verstrekt in samenwerking met maatschappelijke organisaties in de stad, zoals bijvoorbeeld de Vraagwijzer, welzijnsorganisaties en voedselbanken.

Daarnaast is het van belang om oog te houden voor de risico's van een steeds meer digitaal wordende samenleving. Cyberveerbaarheid is daarom een belangrijk onderdeel van het programma. Via het initiatief Rotterdam.Protected., een samenwerking tussen gemeente Rotterdam, Politie, Reclassering, ESET, VAR, Hackshield en Sparta, zijn er trainingen en workshops gegeven over het bevorderen van cyberveerbaarheid. Hiernaast is met de oprichting van een Digitale Kinderrechten Desk in verschillende jongerenhubs trainingen georganiseerd, om in gesprek te gaan over de aandachtspunten op het gebied van veiligheid in de digitale wereld. In 2024 zijn er gesprekken gevoerd met IT Campus in het kader van cyberveerbaarheid. In 2025 is het de intentie om deze gesprekken te hervatten en tot een samenwerking te komen.

3. *Rotterdams Sociaal AI-Lab*

Het Civic AI Lab is opgericht en voorzien van een nieuwe naam: *'Het Rotterdams Sociaal AI-Lab'*. In het lab wordt gewerkt aan het creëren van een veilige en rechtvaardige manier om met digitalisering om te gaan.

Om dat te creëren betrekken we Rotterdammers, omdat hun ervaringen daarin centraal staan. In de wijken zijn er stadsgesprekken gevoerd met de Rotterdammer om te luisteren naar de zorgen, ideeën en behoefte van Rotterdammers. In die gesprekken is er ook input opgehaald voor manieren om AI toegankelijk en laagdrempelig te houden. De uitkomsten van deze gesprekken zullen worden gebruikt voor de verdere vorming van het lab. Hogeschool Rotterdam, Techniek College Rotterdam, gemeente Rotterdam en de Erasmus Universiteit zijn een samenwerking gestart over de volgende thema's; meer bewustwording over de werking van AI, het ontwikkelen van inclusieve AI-toepassingen en het ontwikkelen van een maatschappelijke code.

Moties en afdoeningen:

- *Motie 'Makkelijk internettoegang is van groot belang' (24bb00988)*

In de raadsvergadering van 15 februari 2024 is de motie 'Makkelijk internettoegang is van groot belang' (24bb000988) aangenomen, naar aanleiding van de bespreking van het 'Programmaplan digitale inclusie'. Hierin verzoekt de raad het college de beschikbaarheid van openbare computertoegangspunten te vergroten en mensen zonder thuisinternet toegang te bieden tot online bronnen en diensten.

In samenwerking met de Bibliotheek Rotterdam, SIDN Fonds en Publicroam wordt sinds 6 november in alle 21 locaties van de Bibliotheek gratis wifi aangeboden aan alle Rotterdammers. Voorheen was een lidmaatschap of dagpas nodig voor internettoegang. Hiermee is er gratis en veilig wifi beschikbaar voor iedere Rotterdammer. De bibliotheeklocaties bevinden zich op zowel centrale plaatsen in de stad als in meerdere wijken en de kleine kernen. Veel bibliotheeklocaties zijn een groot deel van het jaar van maandag tot en met zaterdag geopend en de centrale bibliotheek is een groot deel van het jaar ook op zondag geopend. De gemeente heeft een doe-het-zelf plein op verschillende publiekslocaties waar Rotterdammers langs kunnen komen om gebruik te maken van een computer van de gemeente met internettoegang voor zaken als DigiD, gemeentelijke dienstverlening, solliciteren etc.

In het vervolg van het programma Digitale Inclusie zullen er meer organisaties in de stad aansluiten op Publicroam waarbij er in eerste instantie wordt gekeken naar gemeenschapscentra en overheidsgebouwen. We moedigen organisaties aan Rotterdammers veilig en gratis WiFi aan te bieden door hen te ondersteunen in de kosten van het aansluiten van Publicroam voor het eerste jaar.

- *Motie 'Thuis online kunnen zijn met een digitaal akkoord' (24bb000982)*

Teven is bij de bespreking van het programmaplan de motie 'Thuis online kunnen zijn met een digitaal akkoord' ingediend aangenomen. Hierin verzoekt u het college zich in te spannen voor een digitaal akkoord met providers voor een minimaregeling voor gratis of goedkoper internet thuis.

De afgelopen periode is er contact geweest met de Alliantie Digitaal Meedoen en de gemeente Amsterdam over hun pilotprojecten waar een beperkt aantal inwoners thuis internettoegang krijgt. Deze pilots worden uitgevoerd in Amsterdam, Utrecht en Westerkwartier (gemeente in Groningen).

Inwoners betalen hierbij een eigen bijdrage van 10 tot 12,5 euro per maand, waarbij de provider een tegemoetkoming doet en de tegemoetkoming van de gemeente ongeveer 15 euro bedraagt. Als eenzelfde project uitgevoerd zou worden in Rotterdam en we daarbij alle Rotterdamse huishoudens in armoede (armoedegrens van 110% van het sociaal minimum) zouden willen voorzien van internettoegang thuis, zou dit naar schatting uitkomen op een maandelijks bedrag van ruim €800.000 voor de gemeente.

Er zijn binnen Rotterdam op dit moment geen mogelijkheden om het betalen van internetabonnementen voor Rotterdammers met een inkomen onder of rond het wettelijk sociaal minimum binnen de huidige inkomensondersteunende regelingen op te pakken. Geen van de bestaande regelingen is daar een geschikt instrument voor.

Op dit moment zien wij echter geen structurele en financieel haalbare oplossing om thuisinternet voor alle Rotterdammers met beperkte middelen mogelijk te maken. Wel blijven we in gesprek met providers en andere overheden om de mogelijkheden te onderzoeken en gaan door met het beschikbaar stellen van gratis openbare wifi punten waardoor alle Rotterdammers de mogelijkheid hebben om gebruik te maken van het internet. We verkennen in samenwerking met KPN en het rijk de mogelijkheid een pilot in Rotterdam op te starten gericht op sociaal internet. De gemeente verkent ook de mogelijkheid bij te dragen aan een bestaand initiatief waar verschillende partijen inclusief een woningcorporatie internettoegang (glasvezelnetwerk) in woningcomplexen realiseren om zo het traject "eerlijk internet" te realiseren voor digitale inclusie voor bewoners.

Hiermee stellen we u voor de volgende moties en toezeggingen als afgedaan te beschouwen:

- Toezegging voortgangsrapportage (23bb008748);
- Motie 'Makkelijk internettoegang is van groot belang' (24bb00988);
- Motie 'Thuis online kunnen zijn met een digitaal akkoord' (24bb000982).

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Alle beschreven acties passen binnen de begroting van het programma Digitale Inclusie.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

C.J. Schouten